

Asia

Maisematyöluupa

Toimenpidepaikka927-401-2-885
Pinta-ala 1212865.0 m²Hiidenvedentie
03100 NUMMELAKaava Asemakaava
Kaavanmukainen käyttötarkoitus Lentokenttäalue, LL**Hakija****Vihdin kunta/kunnallistekniikka**
Asemantie 30
03100 Nummela**Toimenpide**

Puuston poisto lentokentän kiitoradan 27 nousu- lasku- ja siirtopinnoilta, n. 150-200 mäntyä

Lausunnot

Museo 08.03.2022

Ratkaisun lähtökohdat**TOIMENPIDE**

Puunkaato, kaadetaan arviolta 150-200 pääasiassa mäntyjä, ja vesakon raivaus.

TOIMENPIDERAJOITUS

Alueella on voimassa asemakaavasta aiheutuva MRL M128 §:n tarkoittama toimenpiderajoitus.

KAAVOITUSTILANNE

Asemakaava (aina oikeusvaikutteinen)

Hakemuksen kohteena oleva kiinteistö kuuluu Nummelan asemanseudun asemakaavan LL-alueeseen.

LL on lentokenttäalue, alueeseen ei kohdistu kaavassa muita merkintöjä tai määräyksiä.

Maakuntakaava (joka ohjaa pääasiassa yleis- ja asemakaavoitusta mutta sillä voi olla laeissa säädettyjä oikeusvaikutuksia yksittäisissä rakentamisen tai toimenpiteen lupakäsittelyissä) Uusimaa-kaavassa 2050 Nummelanharjun kyseessä oleva osa on merkitty taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi ja arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka sisältävät merkittäviä maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Merkinnällä osoitetaan [- -] vahvistettujen maakuntakaavojen arvokkaat harjualueet [- -] sekä sisältyväksi Pohjavesialuerajaukseen Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavesialueet. Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan myös pohjavesialueet, joiden turvaaminen on pintavesi- ja maaekosysteemin kannalta tarpeellista. Pohjavesialueiden rajaukset perustuvat ympäristöhallinnon tekemiin selvityksiin.

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä.

RATKAISUN LÄHTÖKOHDAT

MRL 140 §

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Hakkuu koskee n. 8000 m²:n suuruista aluetta kiinteistön 927-401-2-885 alueella Nummelan lentokentän koillisosassa.

Hakkuu ei vaikeuta lentokenttätoimintaa, sen sijaan lentokenttätoiminnan säädösten mukainen käyttö edellyttää hakkuuta. Hakkuu turmelee maisemakuvaa.

Hakijan perustelut:

"Lentokentän kiitoradan kunnostaminen Traficomien lentokenttien turvallisuusvaatimuksen mukaisesti. Kaikkien puiden poistaminen rajatulta alueelta. Raaka runkoarvio noin 150 - 200 kpl. Pääpuulajina mänty. Vesakon kokoista puuta ei ole määrällisesti arvioitu.

Puiden poistaminen lentokentän laskeutumiskiitoradan turvallisuusalueelta. Käytännössä avohakkuu karttaan rajatulta alueelta.

Kunta tulee noudattamaan alueen puunkaadoissa viranomaisilta saatuja lausuntoja ja ohjeita. Museon toiveesta alueella tullaan tekemään katselmus ennen hakkuiden aloittamista."

Naapureiden kuuleminen:

Kunta on kuuluttanut hakemuksen, muistutuksia on annettu 12 kpl.

Huomautusten pääkohdat:

- Painotetaan alueen tärkeyttä ulkoilun ja virkistyksen kannalta
- Ollaan huolissaan hakkuun vaikutuksista pohjavesien suojeluun/laatuun ja pintavesien aiheuttaman eroosion lisääntymiseen.
- Luonnon monimuotoisuuden tärkeyttä peräänkuulutetaan.
- Muinaismuistolain mukaisten juoksuautojen säilymisestä kannetaan huolta.
- Hakkuun katsotaan edistävän ilmastonmuutosta.
- On huomautettu, että lentoja olisi lennetty nykyistä lupaa enemmän. Kysytään, onko lentoturvallisuutta vaarannettu laskeutumalla Traficomien kiitoradalle asetettujen vaatimusten vastaisesti.
- Vireillä oleva asemakaavamuutos ja sen erillisselvitykset sekä lentotoimiannan uusi lupahakemus ovat aiheuttaneet huomauttajissa pohdintaa. Kysytään miksi ei odoteta kaavan luonto- ja ympäristöselvitysten valmistumista ja uuden ympäristöluvan valmistumista.

Lausunnot:

Pääkohdat:

Länsi-Uudenmaan museo on lausunut hakemuksesta, koska alueella sijaitsee muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäänös, ensimmäisen maailmansodan aikainen taisteluhautakokonaisuus. Alueen taisteluhaudat ja suojahuoneet muodostavat hyvin säilyneen ja ehjän kokonaisuuden, jolla on suuri historiallinen arvo. Kaiken puuston pysyvä poisto alueelta voi lisätä luonnollisen eroosiovoiman, kuten veden ja tuulen kuluttavaa vaikutusta alueella ja vaikuttaa siten taisteluhautojen ja suojahuoneiden perustusten säilymiseen. Lisäksi hakkuiden aikainen liikkuminen alueella kuluttaa maastoa normaalia enemmän. Puustoa ei tule poistaa enempää kuin lentokentän turvallisuusvaatimukset ehdottomasti edellyttävät. Hakkuut on myös suunniteltava siten, etteivät toimenpiteet ja kaatuvat puunrungot vaurioita taisteluhautoja tai muita sotahistoriallisia rakenteita. Rakenteiden sisällä ja reunavalleilla kasvavien puiden kaataminen on suositeltavaa, mikäli se on

mahdollista tehdä vaurioittamatta rakenteita. Museoon on oltava yhteydessä hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista.

Suojelupäätökset ja -ohjelmat:

Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteä muinaisjäännös, Lentokenttä, koillispuolella (100016515).

Valmistelijan huomioita huomautuksiin:

Ulkoilu ja virkistys.

Hiidenväen ja Asemantien välisellä Nummelanharjun alueella ei ole asemakaavoitettua virkistys- tai ulkoilualueita. Valtaosa alueesta on lentokenttäaluetta (LL), jolla liikkumista lentopaikan pitäjän on mahdollista rajoittaa. Lentokenttäalueen ulkopuoliset reuna-alueet ovat luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta PL. Kumpaakin aluetta käytetään kuitenkin kaavan käyttötarkoituksen vastaisesti ulkoiluun. Nyt kyseessä oleva n. 8000 m²:n suuruinen osa metsäistä lentokenttäaluetta on lähellä asutusta ja koulua, joten se on ollut alttiina kovalle kulutukselle.

Pohjavesien suojelu/laatu ja pintavesien aiheuttama eroosio.

Metsän sijainti pohjavesialueella ei sinällään rajoita puuston käsittelyä. Hakkuun suorituksen vaikutukset maanpinnan rikkoutumiseen ovat tässä tapauksessa vähäiset, sillä alueella ei juurikaan ole harjuluonnon mukaista aluskasvillisuutta ja varpuja, koska maanpinta on ulkoilun vuoksi täysin kulunut hiekalle. Lentokentän toiminnot ja sen sekä ulkoilun aiheuttama ajoneuvoliikenne alueella ovat suurempi vaaratekijä pohjavedelle kuin metsänkäsittely. Paljas maa on rankkasateiden osalta altis sille, että valumisuomia syntyy nykyistä enemmän, vaikka soraharju imeekin vettä tehokkaasti.

Luonnon monimuotoisuus

Harjumäntymetsä on tietenkin yksi metsien monimuotoisuuden ilmentymä, mutta itsessään se on vähälajinen, koska puusto on valtaosaltaan mäntyä, eikä muuta kasvillisuutta juurikaan ole.

Muinaismuistolain mukaiset juoksuhaudat.

Laki suojaa näitä muinaismuistoja ja ne on otettava mahdollisissa hakkuissa huomioon. Ulkoilussa, virkistyksessä ja mm. frisbeegolfissa lakia ei kuitenkaan tunnuta noudatettavan, koska juoksuhaudoissa ja niiden poikki kuljetaan niin, että suojeltujen kohteiden reunat ovat laonneet.

Ilmastonmuutos.

Puuston muodostama hiilinielu hillitsee ilmastonmuutosta ja on tärkeää, ettei puustoa tarpeettomasti hakata. Tässä hakkuussa ei kuitenkaan ole kyseessä puustosta saatavan rahallisen hyödyn tavoittelu, kuten yksityismetsien hakkuissa, vaan voimassa olevan luvallisen ilmailutoiminnan lainmukaisen toiminnan turvaaminen.

Lentojen määrä sekä lentotoiminnan uusi lupahakemus.

Nummelan Lentokenttäyhdistyksen vastine:

Traficommin määräämällä ”turvasektorilla” ei voi olla yhtään liian korkeaa puuta, vaikka siinä lentäisi vain yksi kone, eli liikenne on silloin nolla. Lentomäärä ei siis ole selitys tai vastaus puuston poiston määräykselle. Siksi poikittainen kiitotie on ollut suljettuna.

Vuoden 2020 huhtikuussa oli kentällä Traficommin tarkastus, jolloin tämä epäkohta huomattiin ja siitä lähtien kiitotie on ollut kiinni, eli emme ole toimineet viranomaismääräysten vastaisesti.

Vireillä oleva asemakaavamuutos ja sen erillisselvitykset.

Asemakaavamuutokseen on tehty ja tehdään erilaisia selvityksiä mm. luontoselvityksiä, joiden perusteella kaavassa määritetään alueiden käyttöä ja mahdollista suojelun tarvetta. Kaavamuutoksen

valmistuminen tulee viemään luultavasti vuosia.

Kunnallistekniikan vastine (lyhennelmä)

"Maisematyölupa koskee kaava-alueella N 166 olemassa olevaksi merkittyä lentoliikennealuetta.. Lentokenttäyhdistykseltä on saatu seuraavat tiedot sivukiitotien lentoturvallisuuteen liittyen: Lentokentän pitolupa määrää kentän pitäjää pitämään lentokenttää lentokelpoisena AGA M1-1 (03.06.2013 AGA M1-1 - Ilmailu - Viranomaisten määräyskokoelmat - FINLEX ®) määräysten mukaisesti. Tässä säädöskokoelmassa on määrätty mm. nousu-, lasku- ja siirtopinnat mitkä pitää olla esteistä vapaat. Tällä hetkellä nämä estevarat eivät täyty kiitotie 27 osalta. Traficom vaatii, että kiitotien lähestymislinjalla sekä siirtopinnalla olevat puut on poistettava. Ilman tätä toimenpidettä kiitotietä ei saa käyttää. Poikkikiitotie 27/09 on lentokentän toiminnalle erittäin tärkeä koska itä tai länsituulien vallitessa tätä kiitotietä on käytettävä, ettei lentokoneiden valmistajien määrittelemä maksimi sivutuulikomponentti yly. Puiden kaataminen liittyy kiitoradan turvallisuuden varmistamiseen. Puiden kaatosuunnitelman alue on määritetty lentokentän tekemän 3D aineiston pohjalta. Nykyisellä lentokentällä on voimassa oleva ympäristölupa ja alue on merkitty lentoliikennealueeksi voimassa olevassa ajantasa-asemakaavassa. Kaatosuunnitelman toimenpidealue on kokonaisuudessa lentokenttäaluerajauksen sisäpuolella. Toimet ovat nykyisen toiminnan turvaamista, ei laajentamista tai lisäämistä. Toimet eivät liity lentokentän ympäristölupa-asiaan, eikä kyseessä ole tarkoitus laajentaa lentotoimintaa ennen uuden ympäristöluvan hyväksymistä. Vihdin kunnallistekniikka katsoo, että metsätyötoimet voidaan kahdestatoista huomautuksesta huolimatta toteuttaa lentokenttää koskevien voimassa olevien lupien perusteella. Puiden kaatotoimet tullaan toteuttamaan lintujen pesimäajan ulkopuolella."

Muut lähtökohdat:

Maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Haettu toimenpide sijoittuu asemakaavassa lentokenttäalueelle. Hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen, kaavan sallima alueen käyttö kuitenkin edellyttää hankkeen toteuttamista. Hakkuu turmelee maisemakuva.

Maisematyöluvalla ei ratkaista pelkästään puuston kaatoa vaan myös nykyisen luvan mukaisen lentotoiminnan jatkaminen tällä sivukiitotiellä. Luvalla otetaan kantaa myös siihen, onko lentotoiminnan salliminen tärkeämpää kuin mahdollinen maiseman turmeltuminen.

Nummelan Lentokenttäyhdistyksen kanta:

Olemme joutuneet käyttämään tuulesta riippumatta pelkästään pääkiitotietä. Toistaiseksi ei ole sattunut onnettomuuksia, sillä lentäjät ovat peruuttaneet lentonsa silloin, kun poikittainen kiitotie olisi ollut tarpeen. Tämä haittaa erityisesti lentokoulutusta. Nummelan lentokentällä koulutetaan nykyään myös lentäjän ammattiin opiskelevia lento-oppilaita ja poikittaisen kiitotien puute aiheuttaa koulutuksen viivästyistä sekä monia ylimääräisiä ajokilometrejä sekä opettajille että oppilaille silloin, kun suunniteltua lentoa ei voi toteuttaa. Tuulen suunta ja voimakkuus voi toisinaan muuttua myös ennusteista poikkeavasti koululennon aikana, ja silloin paluu kotikentälle ja laskeutuminen kovaan sivutuuleen voi olla haastavaa, jopa vaarallista.

Valmistelijan päätösehdotus

Ehdotuksen tekijä: Kaavasuunnittelija Matti Hult, etunimi.sukunimi(ät)vihti.fi, puh. 044 042 1345

Elinvoimajohtaja myöntää maisematyöluvan hakemuksen mukaiseen puuston kaatoon kiinteistöllä Lentokenttäalue (kiinteistötunnus 927-401-2-885) ehdolla, että ennen puuston kaatoa alueella tulee

tehdä Länsi-Uudenmaan museon edustajan, kunnallistekniikan edustajan, rakennustarkastaja, puuston kaatajan sekä runkojen alueelta pois siirtäjän kanssa katselmus, jossa sovitaan siitä, kuinka toimenpide suoritetaan niin, ettei muinaismuistolain mukaisille kiinteille muinaisjäänöksille aiheuteta vaurioita.

Kun huomioidaan kiinteistön käyttötarkoitus (lentokenttäalue LL) ja lentokentän luvallinen ja säädöstenmukainen lentotoiminta, on puiden kaataminen perusteltua. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Toimenpide laajentaa lentokentän jo valmiiksi suurta aukeaa tilaa harjulla ja aiheuttaa maisemassa muutoksen.

Hakemuksen mukainen toimenpide täyttää maisematyöluvan edellytykset, MRL 140 §.

Elinvoimajohtajan päätös

Päätän myöntää maisematyöluvan hakemuksen mukaiseen puuston kaatoon kiinteistöllä Lentokenttäalue (kiinteistötunnus 927-401-2-885) ehdolla, että ennen puuston kaatoa alueella tulee tehdä Länsi-Uudenmaan museon edustajan, kunnallistekniikan edustajan, rakennustarkastaja, puuston kaatajan sekä runkojen alueelta pois siirtäjän kanssa katselmus, jossa sovitaan siitä, kuinka toimenpide suoritetaan niin, ettei muinaismuistolain mukaisille kiinteille muinaisjäänöksille aiheuteta vaurioita.

Kun huomioidaan kiinteistön käyttötarkoitus (lentokenttäalue LL) ja lentokentän luvallinen ja säädöstenmukainen lentotoiminta, on puiden kaataminen perusteltua. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Toimenpide laajentaa lentokentän jo valmiiksi suurta aukeaa tilaa harjulla ja aiheuttaa maisemassa muutoksen.

Hakemuksen mukainen toimenpide täyttää maisematyöluvan edellytykset, MRL 140 §.

Sovellatut oikeusohjeet

Vihdin kunnan toimintasääntö 7 § 5. kohta
-- MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAKI --
128 § Maisematyöluva
130 § Lupamenettelyn perusteet
133 § Kuuleminen ja lausunnot
140 § Maisematyöluvan edellytykset
145 § Lupa- ja valvontamaksu
-- MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSASETUS --
65 § Naapurin kuuleminen

Muuta

Tämän luvan perusteella ei voida tuhota Luonnonsuojelulain, Natura 2000 -verkoston, Metsälain tai muun lainsäädännön mukaan suojeltavaksi tai säilytettäväksi tarkoitettuja kohteita.

Hakkuiden ajankohtaa suunniteltaessa on huomioitava Luonnonsuojelulain 39 §:ään perustuva lintujen pesimäaikainen rauhoitus.

Hakija vastaa asiakirjojen oikeellisuudesta sekä siitä että hän hallitsee aluetta, jota lupahakemus koskee. Mikäli lupapäätös on tehty hakijan esittämiin virheellisiin tietoihin perustuen, lupa on mitätön.

Lupapäätöksen saatuaan, ennen minkäänlaiseen toimenpiteeseen ryhtymistä hakijan on varmistettava Vihdin kunnan kaavoituspalveluista päätöksen lainvoimaisuus.

Toimenpiteen tultua suoritetuksi hakijan tulee ilmoittaa asiasta Vihdin kunnan rakennustarkastajalle valvontatarkastusta varten.

Toimivalta

Vihdin kunnan toimintasääntö 7 § 5. kohta.

Lupamaksu

150 €.
Lisämaksu yli hehtaarin alueesta 50 €/ha.
Vähintään 150 €, kokonaisuutena enintään 400 €.

(Kaavoitus- ja tekninen lautakunta 5.5.2020 § 26:
Kaavoitus- ja maankäyttöpalveluiden palveluista perittävät maksut Vihdin kunnassa, maksutaksa.
Voimaan 1.7.2020)

Päätöksen antaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen **09.06.2022**, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Muutoksenhakuohjaus liitteenä.

Lainvoimaisuus

Päätös saa lainvoiman **24.06.2022**, mikäli siitä ei ole sitä ennen tehty oikaisuvaatimusta Vihdin ympäristölautakunnalle.

Luvan voimassaolo

Tämä lupa on voimassa kolme vuotta lainvoimaisuuspäivämäärästä (MRL 143 § 1. mom.).

Vihti 08.06.2022

Petra Ståhl
elinvoimajohtaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen edellä mainittuna päätöksen antopäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada asia ympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ympäristölautakunnalle 14 päivän kuluessa luettuna päätöksen antopäivästä tätä päivää lukuun ottamatta.

Oikaisuvaatimus on toimitettava valitusajan kuluessa Vihdin kunnan kirjaamoon, osoitteeseen: Vihdin ympäristölautakunta, Asemantie 30, PL 13, 03101 Nummela. Oikaisuvaatimus voidaan toimittaa myös sähköpostina osoitteeseen: kunnanvirasto@vihti.fi.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tämän päätöksen antopäivä on 09.06.2022.
Oikaisuvaatimuksen tekoaika päättyy 23.06.2022 klo 14.00.